

EMPRESA FAMILIAR

Cada cosa al seu temps

Modest Guinjoan / Josep Maria Llaurador

guinjoan@barcelonaeconomia.com

Fer-se empresari té ganxo. No es pot entendre d'altra manera si es prenen en consideració les dificultats que comporta desenvolupar un projecte empresarial i sacrificar hores de lleure personal i de vida familiar amb l'objecte de fer gran l'empresa, especialment en les fases inicials; tampoc no seria de sentit comú que una persona s'ho jugués tot a la carta d'un èxit hipotètic en un mercat amb una competència creixent del qual mai no es tenen totes les claus.

L'empresari, en decidir ser-ho, deu trobar-hi compensacions que són més grans que els costos en què incorre. Altrament, diria poc a favor de la seva intel·ligència i, sobretot, del seu sentit pràctic. Les compensacions de l'empresari familiar prenen formes diferents: disposa d'una capacitat de decisió i d'una llibertat de moviments de les quals difícilment poden fruit els socis d'una empresa i menys encara qualsevol alt directiu, encara que aquests tinguin uns ingressos superiors als seus. També n'obté un reconeixement social com a generador de riquesa d'una ciutat, d'una comarca o del país sencer i, al mateix temps, li permet incrementar el seu patrimoni. I, en tots els casos, viu l'íntima satisfacció d'aquell que ha estat capaç de fer realitat un somni, d'encarnar una idea als ulls de tothom, més encara si aquest somni ha de tenir continuïtat en el si de la família, on resideixen els lligams

afectius més forts.

L'empresari familiar, a més a més, ha de procurar encomanar a la seva família el projecte i ha de saber compaginar les exigències emocionals de l'entorn familiar amb la dedicació racional a dirigir una empresa, cosa que no sempre resulta fàcil. Com a empresari també ha de saber envoltar-se dels professionals adequats a cada moment, ha d'organitzar-los i mantenir-los motivats. En cadascun dels àmbits l'empresari és, doncs, al bell mig de l'acció; és la frontissa que permet comunicar dos mons tan diferents com el familiar i l'empresarial. D'aquest darrer n'és el director d'escena i també el protagonista principal. En el familiar la cosa ja resulta, si més no, discutible.

Amb el pas dels anys les circumstàncies de la vida canvien i la inevitable paradoxa es fa evident. L'empresari veu com el temps se li imposa, mentre l'empresa, si les coses li han anat bé, es desenvolupa, creix i es fa més complexa, més exigent. Si no vol que la seva obra s'acabi amb ell, l'empresari haurà de donar prioritat a la supervivència de l'empresa, haurà de cedir-li progressivament bona part del seu protagonisme.

És en aquest punt que té l'oportunitat de planificar i dissenyar el futur del seu somni, de concentrar-se en la direcció de la continuació de la seva obra. Fent un símil cinematogràfic, l'empresari-director tindrà –com sempre ha tingut– la potestat d'escollir el guió, els plans més

adients, els exteriors més atractius i els millors protagonistes de la nova aventura, en la qual ell, a poc a poc, hauria de deixar el paper estel·lar en mans d'un(s) actor(s) amb una edat i uns trets més adequats al moment cronològic de l'acció. Ell té un paper reservat en una obra més personal i familiar, de la qual potser no ha pogut gaudir prou en el anys d'empresari omnipresent.

A tots els actors els costa abandonar la dolçor de la popularitat i posar-se darrere la càmera per al lluïment dels altres. Tanmateix, ningú no ocuparà el seu lloc mentre ell hi sigui (la família i l'empresa, els aspirants i ell mateix en podrien pagar les conseqüències), però el fet de mantenir-s'hi al capdavant quan ja no toca no l'eximirà de la seva responsabilitat sobre el desenllaç final de l'obra.

Potser més d'un empresari haurà de pensar a llençar a la foguera de Sant Joan, un paradigma tradicional mediterrani de renovació, els papers del protagonista principal que ha estat, per deixar que en sorgeixi la persona que els qui l'envolten –l'empresa inclosa– es- Lògicament és millor fer aquest pas abans de sortir-ne cremat.